

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. április 26.)

a kenőanyagokra vonatkozó közösségi ökocímke odaítélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok, valamint értékelési és igazolási követelmények meghatározásáról

(az értesítés a C(2005) 1372. számú dokumentummal történt)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/360/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a közösségi ökocímke módosított odaítélési rendszeréről szóló, 2000. július 17-i 1980/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdésére,

az Európai Unió ökocímke-bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az 1980/2000/EK rendelet alapján a közösségi ökocímket olyan tulajdonságokkal rendelkező termékekre vonatkozóan lehet odaítélni, amely jelentős mértékben hozzájárul a legfontosabb környezeti szempontok javításához.
- (2) Az 1980/2000/EK rendelet előírja, hogy az Európai Unió ökocímke-bizottsága által kidolgozott kritériumok alapján termékcsoportonként egyedi ökocímke-kritériumokat kell megállapítani.
- (3) Mivel a kenőanyagok használata például a vízi környezetben fellépő toxicitásuk vagy bioakkumulációjuk miatt veszélyes lehet a környezetre, megfelelő ökológiai kritériumokat kell meghatározni.
- (4) A kenőanyagokban található azon anyagok környezeti hatása figyelmen kívül hagyható, amelyeknek az alkalmazása során megváltozik a kémiai jellegük, és amelyeket

nem kell többé a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 1999. május 31-i 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ alapján osztályozni. A ökocímke-kritériumokat ezért nem kell azokra az anyagokra alkalmazni, amelyek esetében a kezelt részben az anyagnak kevesebb, mint 0,1 %-a az alkalmazás előtti formában marad.

- (5) Az ökológiai kritériumok, valamint az ezekhez kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelmények négyéves időszakra érvényesek.
- (6) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az 1980/2000/EK rendelet 17. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A „kenőanyagok” termékcsoport magába foglalja a fogyasztók és a szakemberek által felhasznált hidraulikaolajokat, zsírokat, láncfűrészolajokat, a kétütemű motorokhoz használt olajokat, a beton tapadását gátló anyagokat és az egyéb, teljes veszteségű kenőanyagokat.

2. cikk

(1) E határozat alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- a) „kenőanyag”: olyan készítmény, amely bázisfolyadékokból és adalékanyagokból áll;

⁽¹⁾ HL L 237., 2000.9.21., 1. o.

⁽²⁾ HL L 200., 1999.7.30., 1. o. A legutóbb a 2004/66/EK tanácsi irányelvvel (HL L 168., 2004.5.1., 35. o) módosított irányelv.

- b) „bázisfolyadék”: olyan kenőfolyadék, amelynek a folyékony-sági, öregítési, kenhetőségi és kopásgátló tulajdonságait, valamint a szennyezőanyag-szuszpenzióra vonatkozó jellemzőit nem javították adalékanyagok hozzáadásával;
- c) „sűrítő”: a bázisfolyadékban olyan anyag, amelyet sűrítésre vagy a kenőfolyadék vagy a kenőzsír áramlásának megváltoztatásához használnak;
- d) „fő összetevő”: bármely anyag, amely a kenőanyagban több mint 5 tömegszázalékban jelen van;
- e) „adalékanyag”: olyan anyag, amelynek elsődleges feladata a folyékony, öregítési, kenhetőségi és kopásgátló tulajdonságok vagy a szennyezőanyag-szuszenzió javítása;
- f) „zsír”: olyan szilárd vagy félszilárd készítmény, amely egy kenőfolyadékban található sűrítőanyagból áll.

(2) A zsírok esetében egyéb, különleges tulajdonságokkal rendelkező összetevőket hozzá lehet adni.

3. cikk

Annak érdekében, hogy az 1980/2000/EK rendelet értelmében a kenőanyagokra vonatkozó közösségi ökocímkét odaítéljék, a kenőanyagoknak a „kenőanyagok” termékcsoporthoz kell tartozniuk, és meg kell felelnie az e határozat mellékletében megállapított kritériumoknak.

A kritériumokat a szállítás időpontjában kell alkalmazni a frissen gyártott termékekre vonatkozóan.

Amennyiben a kritériumokat az alkotóanyagok szintjén határozzák meg, ezeket a kritériumokat a termékhez szándékosan adott azon anyagokra kell alkalmazni, amelyek több mint 0,1 %-ban jelen vannak a termékben azt megelőzően és azt követően, hogy a kenőanyag-készítmény előállításához a kevert anyagok között bármely kémiai reakció lejátszódott.

A kritériumokat azonban nem kell azon anyagokra alkalmazni, amelyek kémiai jellege megváltozik az alkalmazással úgy, hogy az már nem felel meg az 1999/45/EK irányelv szerinti osztályozásnak, és ha a kezelt részben az anyagból kevesebb, mint 0,1 % marad az alkalmazás előtti formában.

4. cikk

A „kenőanyagok” termékcsoporthoz vonatkozó ökológiai kritériumokat, valamint az ahhoz kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelményeket 2009. május 31-ig kell alkalmazni.

5. cikk

Adminisztrációs célból a „kenőanyagok” termékcsoporthoz rendelt kódszám: „27”.

6. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. április 26-án.

a Bizottság részéről
Stavros DIMAS
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

KERETSZABÁLY

A kritériumok célja

E kritériumok a különösen azon termékek támogatását célozzák, amelyek:

- a használat során kevésbé ártalmasak a vizekre és a talajra nézve, és
- a CO₂-kibocsátás csökkenéséhez vezetnek.

Értékelési és ellenőrzési követelmények

A különös értékelési és ellenőrzési követelményeket minden egyes kritériumon belül feltüntetik.

Amennyiben a kérelmezőnek nyilatkozatokat, dokumentációt, elemzéseket, vizsgálati jelentéseket vagy a kritériumoknak való megfelelésről szóló egyéb bizonyítékot kell szolgáltatnia az illetékes testület részére, ezt úgy kell értelmezni, hogy azok származhatnak a kérelmezőtől és/vagy adott esetben annak szállítójától (szállítóitól) és/vagy annak (azoknak) a szállítójától (szállítóitól). Az adalékanyag, az adalékkompozíciók vagy bázisfolyadék szállítója a vonatkozó információkat közvetlenül az illetékes testületnek szolgáltathatja.

Adott esetben az egyes kritériumoknál megjelölt vizsgálati módszerektől eltérő módszereket is lehet alkalmazni, ha a kérelmet értékelő illetékes testület elfogadja azok egyenértékűségét.

Adott esetben az illetékes testület igazoló dokumentumokat kérhet, és független ellenőrzéseket végezhet.

Az illetékes testületnek a kérelmek értékelése és a kritériumoknak való megfelelés ellenőrzése során ajánlatos figyelembe venniük az olyan környezetgazdálkodási rendszereket, mint az EMAS vagy az ISO 14001.

(Megjegyzés: nem követelmény az ilyen környezetgazdálkodási rendszerek végrehajtása.)

KRITÉRIUMOK

1. A környezetre és az emberi egészségre veszélyt jelző R-mondatok

A termék nem lehet az 1999/45/EK irányelvnek megfelelően a környezetre és az emberi egészségre veszélyt jelző bármely R-mondattal megjelölve az ököcímké iránti kérelem időpontjában. A következő R-mondatokat kell e termékcsoportra vonatkozóan tekinteni:

R 20, R 21, R 22, R 23, R 24, R 25, R 26, R 27, R 28, R 33, R 34, R 35, R 36, R 37, R 38, R 39, R 40, R 41, R 42, R 43, R 45, R 46, R 48, R 49, R 50, R 51, R 52, R 53, R 59, R 60, R 61, R 62, R 63, R 64, R 65, R 66, R 67, R 68 és ezek kombinációi.

Az 1. kritérium értékelése és ellenőrzése

Az 1. kritériumnak való megfelelést írásban kell megállapítani, és a kérelmező gazdasági egységnek alá kell írnia.

A termékben található minden fő összetevőt egyértelműen be kell jelteni, megadva azok megnevezéseit és adott esetben azok EINECS- vagy ELINCS-számát és azt a koncentrációt, amelyben azokat felhasználták.

A termék előállítójának be kell mutatni:

- a termék biztonsági adatlapját (az 1991/155/EGK bizottsági irányelv ⁽¹⁾ követelményeinek megfelelően)
- a kérelmező szállító biztonsági adatlapját (az 1991/155/EGK irányelv és a 67/548/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ követelményeinek megfelelően) minden fő összetevőre vonatkozóan.

⁽¹⁾ HL L 76., 1991.3.22., 35. o.

⁽²⁾ HL L 196., 1967.8.16., 1. o.

Elegendő adatnak kell rendelkezésre állnia ahhoz, hogy az 1991/155/EGK és az 1999/45/EK irányelvnek megfelelően a termék (az R 50, R 50/53, R 51/53, R 52, R 52/53 és R 53 R mondatokkal jelölt) környezeti veszélyeit értékelni lehessen.

A termék környezeti veszélyeinek értékelését az 1991/45/EK irányelv III. mellékletében említett hagyományos módszerrel kell elvégezni. Az adott irányelv III. mellékletének C. része alapján azonban a készítmény (vagy a termék-készítmény vagy az adalékkompozíció) vizsgálatának eredményeit fel lehet használni a vízi környezetben fellépő toxicitásra – amelyet a hagyományos módszer alkalmazásával nyertek volna – vonatkozó osztályozás módosításához.

2. A vízi toxicitásra vonatkozó további követelmények

A kérelmezőnek igazolnia kell, hogy vagy a 2.1. vagy a 2.2. kritérium követelményeinek megfelel.

2.1. kritérium: A készítményre és a fő összetevőkre vonatkozó követelmények

A következők vízi környezetben fellépő toxicitására vonatkozó adatok szükségesek:

- a készítmény és
- a fő összetevők.

Minden egyes fő összetevő vízi toxicitására vonatkozó kritikus koncentrációnak legalább 100 mg/l-nek kell lennie. A vizsgálatot algán és Daphnián kell végezni (OECD 201 és 202).

A hidraulikaolajok vízi toxicitására vonatkozó kritikus koncentrációnak legalább 100 mg/l-nek kell lennie.

A zsírok, a láncfűrészolajok, a kétütemű motorokhoz való olajok, a beton tapadását gátló anyagok és az egyéb, teljes veszteségű kenőanyagok vízi toxicitására vonatkozó kritikus koncentrációnak legalább 1 000 mg/l-nek kell lennie.

A zsírokat a készítményekre és a fő összetevőkre vonatkozó adatok szolgáltatásával akkor lehet csak értékelni, ha a sűrítő teljes biológiai lebonthatósága (ld. 3. kritérium) vagy a biológiaiilag potenciális lebonthatósága megfelel:

- a biológiai lebonthatóságnak, amely > 70 % a biológiaiilag potenciális lebonthatóságra vonatkozó OECD 302 C vizsgálat vagy azzal egyenértékű vizsgálati módszerek alapján, vagy
- a biológiai lebonthatóságnak, amely > 20 %, de < 60 % 28 nap után az oxigéncsökkenésén vagy a széndioxid-keletkezésén alapuló OECD 301 vizsgálatok alapján, vagy
- a biológiai lebonthatóságnak, amely > 60 % az ISO 14593 szerint („CO₂ gőztérvizsgálat”)

A készítmény vizsgálatát mindhárom fajcsoportnál el kell végezni (OECD 201, 202 és 203).

Az 1. táblázat a 2.1. kritériumnak megfelelően összefoglalja a különböző termék-alcsoportokra vonatkozó követelményeket:

1. táblázat

A különböző termékalcsoportok vízi toxicitására vonatkozó követelmények – A készítményre és a fő összetevőkre vonatkozó adatkövetelmények

2.1. kritérium	Hidraulikafolyadékok	Zsírok (*)	Láncfűrészolajok, a beton tapadását gátló anyagok és az egyéb, teljes veszteségű kenőanyagok	Kétütemű motorokhoz való olajok
A kész termék vízi toxicitása mindhárom, OECD 201, 202 és 203 akut toxicitás vizsgálatban	≥ 100 mg/l	≥ 1 000 mg/l	≥ 1 000 mg/l	≥ 1 000 mg/l
A vízi toxicitás minden egyes fő összetevőre vonatkozóan az OECD 201 és 202 vizsgálatban	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l

(*) A zsírokat csak abban az esetben lehet így értékelni, ha a sűrítő biológiai lebonthatósága > 70 % az OECD 302 C vagy egyenértékű vizsgálati módszer alapján vagy a biológiai lebonthatóság > 20 %, de < 60 % 28 nap után az oxigén csökkenésén vagy a széndioxid-keletkezésén alapuló OECD 301 vizsgálatok alapján.

A 2.1. értékelési és ellenőrzési kritérium

Jelentéseket kell benyújtani az illetékes testület részére, amelyek a készítmény és minden fő összetevő vízi toxicitására vonatkozó adatokat tartalmazzák; ezek vagy meglévő nyilvántartásokból vagy új vizsgálatokból származnak, és lehetővé teszik az 1. táblázatban meghatározott követelményeknek való megfelelés igazolását.

A készítmény vízi toxicitását az OECD 201, 202 és 203 vagy az ezekkel egyenértékű módszereknek megfelelően kell meghatározni.

Minden egyes összetevő vízi toxicitását az OECD 201 és 202 vagy az ezekkel egyenértékű módszereknek megfelelően kell meghatározni.

2.2. kritérium: Minden egyes alkotóanyagra vonatkozó követelmények

A termékhez szándékosan hozzáadott minden egyes alkotóanyag vízi toxicitására vonatkozóan adatokat kell szolgáltatni. A vízi toxicitás bizonyos szintjét kitevő egy vagy több anyag a 2. táblázatban megadott kumulatív tömegkoncentrációig megengedett a kenőanyagban.

2. táblázat

A különböző termékalcsoportok vízi toxicitására vonatkozó követelmények – Az alkotóanyagokra vonatkozó adatkövetelmények

2.2. kritérium	A jelenlévő anyagok kumulatív tömegkoncentrációja a következőkben:			
Vízi toxicitás	Hidraulikafolyadékok	Zsírok	Láncfűrészolajok, a beton tapadását gátló anyagok és az egyéb, teljes veszteségű kenőanyagok	Kétütemű motorokhoz való olajok
10 mg/l < akut toxicitás (*) ≤ 100 mg/l vagy 1 mg/l < NOEC ≤ 10 mg/l	≤ 20	≤ 25	≤ 5	≤ 25
1 mg/l < akut toxicitás (*) ≤ 10 mg/l vagy 0,1 mg/l < NOEC ≤ 1 mg/l	≤ 5	≤ 1	≤ 0,5	≤ 1
akut toxicitás (*) < 1 mg/l vagy NOEC ≤ 0,1 mg/l	≤ 1	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,1

(*) EC50/LC50/IC50.

A 2.2. kritérium értékelése és ellenőrzése

Jelentéseket kell benyújtani az illetékes testület részére, amelyek az alkotóanyagok vízi toxicitására vonatkozó adatokat tartalmazzák; ezek meglévő nyilvántartásokból vagy új vizsgálatokból származnak, és lehetővé teszik a 2. táblázatban meghatározott követelményeknek való megfelelés igazolását.

Minden egyes alkotóanyag vízi toxicitását az OECD 201 és 202 vagy az ezekkel egyenértékű módszereknek megfelelően kell meghatározni.

A 2.1. és a 2.2. kritérium értékelése és ellenőrzése

A gyengén oldódó összetevők esetében (< 10 mg/l) a WAF-módszert (Water Accomodated Fraction) lehet alkalmazni a vízi toxicitás meghatározásához. A megállapított terhelési szint, amelyet LL50-nek is neveznek és a halálos dózishoz kapcsolódik, közvetlenül az osztályozási kritériumoknál is alkalmazható. Egy WAF elkészítése a következő iránymutatások egyikében meghatározott ajánlásoknak megfelelően történik: ECETOC 20. sz. technikai jelentés (1986), az OECD 1992 301 III. melléklete, az ISO 10634 útmutató, vagy az ASTM D6081-98 (Standard practice for Aquatic Toxicity Testing for Lubricants: Sample Preparation and Results Interpretation).

Az akut vízi toxicitás vizsgálatot algán és Daphnián (OECD 201 és 202) nem szükséges elvégezni, ha:

- az anyag nem hatol át biológiai membránon (MM > 800 vagy a molekuláris átmérő > 1,5 nm (> 15 Å); vagy
- az anyag rendkívül nehezen oldódik vízben (vízben oldhatóság < 10 µg/l);

mivel az ilyen anyagokat az algára és Daphniára nézve nem tekintik toxikusnak vízi környezetben.

Ehhez hasonlóan az akut vízi toxicitás vizsgálatot Daphnián (OECD 202) nem szükséges elvégezni, amennyiben a Daphniákra vonatkozóan rendelkezésre áll egy hosszú távú toxicitási tanulmány, amely az OECD 211 vagy egy azzal egyenértékű vizsgálatnak megfelelően készült.

Adott esetben az anyagok vízben való oldhatóságát az OECD 105 vizsgálat (vagy azzal egyenértékű vizsgálatok) alapján kell meghatározni.

Amennyiben krónikus toxicitásra vonatkozó adatok rendelkezésre állnak (az OECD 210 és 211 vizsgálatok vagy az ezekkel egyenértékű módszerek eredményei), ezeket fel lehet használni az akut vízi toxicitásra vonatkozó adatok helyett. A krónikus vízi toxicitásra vonatkozó adatok hiánya esetében a kérelmezőnek egy aláírt írásbeli nyilatkozatot kell benyújtania.

3. Biológiai lebonthatóság és bioakkumulációs képesség

A termék nem tartalmazhat olyan anyagot, amely:

- biológiailag nem lebontható
- és
- (potenciálisan) bioakkumulatív.

Azonban a termék tartalmazhat a lebonthatóság és a potenciális vagy tényleges bioakkumuláció bizonyos szintjét kitevő egy vagy több anyagot a 3. táblázatban megadott kumulatív tömegkoncentrációig.

3. táblázat

A biológiai lebonthatóságra és a bioakkumulációs képességre vonatkozó követelmények

Biológiai lebonthatóság	Az anyagok kumulatív tömegkoncentrációja:			
	Hidraulikafolyadékok	Zsírok	Láncfűrészolajok, a beton tapadását gátló anyagok és az egyéb, teljes veszteségű kenőanyagok	Kétütemű motorokhoz való olajok
<i>Biológiailag nem lebonthatók (*)</i>	≤ 5	≤ 10	≤ 5	≤ 10
<i>Biológiailag aerob úton potenciálisan lebontható</i>	≤ 5	≤ 20	≤ 5	≤ 20
<i>Biológiailag aerob úton teljesen lebontható</i>	≥ 90	≥ 75	≥ 90	≥ 75

(*) Megjegyzés: nem tartalmazhat olyan anyagokat, amelyek biológiailag nem lebonthatók és nem bioakkumulatívak.

A 3. kritérium értékelése és ellenőrzése

A megfelelést követő információk szolgáltatásával kell igazolni:

- Jelentések, amelyek minden egyes alkotóanyag biológiai lebonthatóságára vonatkozó adatát tartalmazzák, amennyiben ez nincs megfelelően feltüntetve az egyes anyagokra vonatkozó biztonsági adatlapon.
- Jelentések, amelyek minden egyes alkotóanyag bioakkumulációs képességre vonatkozó adatát tartalmazzák:
 - a biológiailag nem lebontható anyagokra és
 - a toxikus, valamint a rendkívül toxikus anyagokra vonatkozóan, amelyek biológiailag könnyen lebonthatók (osztályozási célból).

A termékben található minden egyes alkotóanyagra vonatkozó biológiai lebonthatóságot a következőkben meghatározott vizsgálati módszerekkel (vagy egyenértékű vizsgálatokkal) külön-külön kell meghatározni:

Egy anyag akkor **teljesen lebontható** (aerob), ha

1. az OECD 301 A-F vagy az ezzel egyenértékű vizsgálatoknak megfelelően egy 28 napos vizsgálat során a következő lebonthatósági értékeket rögzítik:
 - az OECD 301 vizsgálatokban az oldott szerves szén alapján: ≥ 70 %,
 - az OECD 301 vizsgálatokban az oxigéncsökkenés vagy széndioxid-keletkezés alapján: az elméleti legmagasabb érték ≥ 60 %-a.

2. A BOD₅/ThOD vagy BOD₅/COD hányados nagyobb, mint 0,5.

Az OECD-vizsgálatban a „10 napos ablak” elvet nem szükségszerű alkalmazni. Amennyiben a biológiai lebonthatóság szükséges szintjét 28 nap alatt éri el, de nem a „10 napos ablak” idején belül, alacsonyabb lebonthatósági arányt kell feltételezni.

Egy anyag akkor **potenciálisan lebontható**, ha:

- a biológiai lebonthatóság > 70 % a biológiai potenciális lebonthatóságra vonatkozó OECD 302 vizsgálat vagy az azzal egyenértékű vizsgálati módszer alapján, vagy
- a biológiai lebonthatóság > 20 %, de < 60 % 28 nap után az oxigén csökkenésén vagy a széndioxid-keletkezésén alapuló OECD 301 vizsgálatok alapján, vagy
- a biológiai lebonthatóság ≥ 60 % az ISO 14593 alapján („CO₂-gőztérvizsgálat”).

Azon anyag, amelynek elsődleges feladata a sűrítés, akkor tekinthető biológiai potenciálisan lebonthatónak (aerob körülmények között), ha a biológiai potenciális lebonthatóságra vonatkozó OECD 302 vizsgálattal vagy azzal egyenértékű módszerekkel kapott eredményben a biológiai lebonthatóság nagyobb 20 %-nál. A vízi toxicitásra vonatkozó összes követelményt akkor kell a vízi környezetben történő elhelyezés után a bontási termékekre alkalmazni, ha azokról tudományosan bizonyosodott, hogy azok a sűrítő származékai.

Egy anyag biológiai nem lebontható, ha nem felel meg a biológiai teljes és potenciális lebonthatóságra vonatkozó kritériumoknak.

Egy anyag nem bioakkumulatív, ha annak MM > 800 vagy annak molekuláris átmérője > 1,5 nm (> 15 Å).

Egy anyag, amelynél az MM > 800 vagy amelynek molekuláris átmérője > 1,5 nm (< 15 Å) nem bioakkumulatív, ha

- az oktanol/víz megoszlási hányados $\log K_{ow} < 3$ vagy > 7 vagy
- a mért BCF ≤ 100. Mivel a kenőanyagokban használt legtöbb anyag inkább vízutasító, a BCF-értéket a lipid tömegarányára kell alapozni, és elegendő megfigyelési időszakot kell biztosítani.

Vizsgálati módszerek

A könnyű biológiai lebonthatóság meghatározásához alkalmazandó vizsgálatok az OECD 301 A-F, az ISO-val és az ASTM-mel egyenértékű eljárások vagy a BOD₅/(ThOD vagy COD) hányados. A BOD₅/(ThOD vagy COD) hányadost csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha nem áll rendelkezésre az OECD 301 vagy más, azzal egyenértékű vizsgálati módszerekkel alapuló adat. A BOD₅ meghatározása a C.5. (92/69/EGK bizottsági irányelv⁽¹⁾) pontnak vagy egyenértékű módszereknek megfelelően történik, míg a COD meghatározása a C.6. (92/69/EGK irányelv) pontnak vagy egyenértékű módszereknek megfelelően történik. A potenciális biológiai lebonthatóság meghatározásához alkalmazandó vizsgálatok az OECD 302 vagy az ezzel egyenértékű vizsgálati módszerek.

A kérelmező az anyag biológiai lebonthatóságának becsüléséhez használhat összehasonlító adatokat. Egy anyag biológiai lebonthatóságának értékeléséhez összehasonlító adatok akkor elfogadhatók, ha a referenciaanyag csak egyfunkciós csoportban vagy fragmentumban különbözik a termékben használt anyagtól. Ha a referenciaanyag könnyen vagy biológiai potenciálisan lebontható és a funkciócsoportnak pozitív hatása van az aerob biológiai lebonthatóságra, akkor az alkalmazott anyagot is úgy lehet tekinteni, mint amely könnyen vagy biológiai potenciálisan lebontható. A biológiai lebonthatóságra a következő funkciós csoportok és fragmentumok vannak pozitív hatással: alifás és aromás alkohol [-OH], alifás és aromás zsírsav [-C(=O)-OH], aldehid [-CHO], észter [-C(=O)-O-C], amid [-C(=O)-N a C(=S)-N-ból] A referenciaanyagok megfelelő és megbízható dokumentációját be kell nyújtani. A fent fel nem sorolt fragmentummal való összehasonlítás esetében a vizsgálatokról megfelelő és megbízható dokumentációt kell szolgáltatni, amely a funkcionális csoportnak a strukturálisan hasonló anyagok biológiai lebonthatóságára gyakorolt pozitív hatását bizonyítja.

A log oktanol/víz megoszlási hányadost ($\log K_{ow}$) az OECD 107, 117 vagy a 123 vizsgálat-tervezet vagy más egyenértékű vizsgálati módszerrel kell meghatározni. A biológiai feldúsulási faktort (BCF) az OECD 305 vizsgálatnak megfelelően kell meghatározni.

Log K_{ow} értékeket csak szerves kémiai anyagokban lehet alkalmazni. A nem szerves összetevők, néhány felületaktív anyag és néhány metalloorganikus vegyület bioakkumulációs képességének meghatározásához BCF méréseket kell végezni.

⁽¹⁾ HL L 383., 1992.12.29., 113. o.

Amennyiben a vizsgálatot nem lehet elvégezni (pl. az anyagnak magas a felületi aktivitása, vagy vízben vagy oktanolban nem oldódik, a $\log K_{ow}$ kiszámított értékét, valamint a számítási módszert be kell nyújtani.

A $\log K_{ow}$ számításához a következő módszerek megengedettek: CLOGP a 0 és 9 közötti $\log K_{ow}$ esetében, LOGKOW (KOWWIN) a -4 és 8 közötti $\log K_{ow}$ esetében, AUTOLOGP az 5-nél nagyobb $\log K_{ow}$ esetében a technikai útmutatóra (TGD) támaszkodó 1488/94/EK ⁽¹⁾ bizottsági rendeletben meghatározottak alapján.

4. Bizonyos anyagok kizárása

Azon anyagokat, amelyek a közösségi vízügyi politika területén az elsőbbségi anyagok jegyzékében és az OSPAR-megállapodás elsőbbségi anyagok listájában szerepelnek (mindegyik a 2004. decemberében érvényes változat), nem lehet szándékosan a közösségi öko címkére jogosult termékekhez összetevőként adni.

Szerves halogénvegyületeket és nitrítvegyületeket nem lehet szándékosan a közösségi öko címkére jogosult termékekhez összetevőként adni.

Fémeket vagy fémes vegyületeket nem lehet szándékosan a közösségi öko címkére jogosult termékekhez összetevőként adni, a nátrium, kálium, magnézium és kalcium kivételével. A sűrítőanyagok esetében a lítium- és/vagy alumíniumvegyületeket is fel lehet használni az e mellékletben meghatározott más kritériumok által korlátozott koncentrációig.

A 4. kritérium értékelése és ellenőrzése

Az e követelményeknek való megfelelést írásban kell megállapítani, és a kérelmezőnek alá kell írnia.

5. Megújuló nyersanyagok

A kész terméknek a következő mennyiségű, megújuló nyersanyagból származó széntartalommal kell rendelkeznie:

- $\geq 50\%$ (m/m) hidraulikaolajok esetében,
- $\geq 45\%$ (m/m) zsírok esetében,
- $\geq 70\%$ (m/m) láncfűrészolajok, a beton tapadását gátló anyagok és az egyéb, teljes veszteségű kenőanyagok esetében,
- $\geq 50\%$ (m/m) kétütemű motorokhoz használt olajok esetében.

A megújuló nyersanyagból származó széntartalom az A \times összetevő tömegszázalékának (az A összetevőben a [növényi] olajokból vagy [állati] zsírokból származó C-atomok számát el kell osztani az A összetevő C-atomjainak teljes számával) és a B \times összetevő tömegszázalékának (a B összetevőben a [növényi] olajokból vagy [állati] zsírokból származó C-atomok számát el kell osztani a B összetevő C-atomjainak teljes számával) – és így tovább – összegét jelenti.

A 5. kritérium értékelése és ellenőrzése

A kérelmezőnek e kritériumra vonatkozó megfelelési nyilatkozatot kell benyújtania az illetékes testület részére.

6. Műszaki teljesítmény

A hidraulikaolajoknak meg kell felelniük legalább az ISO 15380 2-5. táblázatában meghatározott műszaki teljesítményre vonatkozó kritériumoknak.

A zsíroknak „felhasználásra alkalmasnak” kell lenniük.

A láncfűrészolajoknak meg kell felelniük legalább a németországi öko címké („kék angyal”) RAL-UZ 48 előírásában meghatározott műszaki teljesítményre vonatkozó kritériumoknak.

A beton tapadását gátló anyagoknak és más, teljes veszteségű kenőanyagoknak „felhasználásra alkalmasnak” kell lenniük.

A kétütemű motorokhoz használt olajoknak meg kell felelniük legalább az NMMA TC-W3-nak a „NMMA Certification for Two-Stroke Cycle Gasoline Engine Lubricants”-ban meghatározott műszaki teljesítményre vonatkozó kritériumoknak.

⁽¹⁾ HL L 161., 1994.6.29., 3. o.

A 6. kritérium értékelése és ellenőrzése

A kérelmezőnek a kapcsolódó dokumentumokkal együtt e kritériumra vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatot kell benyújtania az illetékes testület részére.

7. Az ökocímkén feltüntetett adatok

Az ökocímke 2. rovatának a következő szöveget kell tartalmaznia: „a használat során mérsékelt veszély a vízre és talajra; mérsékelt CO₂-kibocsátás”.

A 7. kritérium értékelése és ellenőrzése

A kérelmezőnek be kell nyújtania a terméke csomagolásának egy mintáját az illetékes testület részére, amelyen feltünteti az ökocímkét és az e kritériumra vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatot.
